

MAJANDUS- JA TÖÖSTUSMINISTER

MÄÄRUS

Kosmoseobjektide registri põhimäärus

Määrus kehtestatakse kosmosetegevuse seaduse § 32 lõike 1 alusel.

1. peatükk

Andmekogu eesmärk, selle pidamine ja andmekogusse kantavad andmed

§ 1. Andmekogu asutamine ja ametlik nimetus

Määrusega asutatakse riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu ametliku nimetusega kosmoseobjektide register (edaspidi *andmekogu*).

§ 2. Andmekogu eesmärk

Andmekogu eesmärk on:

- 1) kosmosetegevuse seaduse § 32 lõikest 2 tulenevate eesmärkide täitmine;
- 2) lihtsustada kosmoseobjekti registreerimise taotlemist ja menetlemist ja kosmoseobjektiga seotud aruandlus- ja muude kohustuste täitmist ning kogutud andmete säilitamist, kasutamist ja kättesaadavust;
- 3) lihtsustada kosmoseobjekti registreeringu aluseks olevate dokumendiga seotud andmete säilitamist, kasutamist ja kättesaadavust;
- 4) lihtsustada riigilõivude tasukohustuse täitmist ning kogutud andmete säilitamist, kasutamist ja kättesaadavust.

§ 3. Andmekogu vastutav töötleja

(1) Andmekogu vastutav töötleja on Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet.

(2) Andmekogu vastutav töötleja:

- 1) tagab andmekogu pidamise õigusaktides sätestatud nõuete järgi;
- 2) tagab andmekogu arendamise, haldamise ja pidamise finantseerimise;
- 3) juhib andmekogu arendustöid;
- 4) määrab andmekogu käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse tagamiseks andmekogu turvanõuetele vastavad organisatsioonilised, füüsilised ja infotehnoloogilised turvameetmed ja korraldab nende rakendamise;
- 5) rakendab meetmeid andmete käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse nõuete tagamiseks;
- 6) teeb järelevalvet andmekogu pidamise üle;
- 7) töötleb õigusaktides sätestatud kohustuste täitmiseks kosmoseobjektiga seotud andmeid sealhulgas registreerimistaotlusel ja sellega seoses tehtud otsusel kajastatud andmeid;

- 8) töötleb õigusaktides sätestatud kohustuste täitmiseks muid registreerimisega seotud andmeid;
- 9) töötleb õigusaktides sätestatud kohustuste täitmiseks ja riikliku järelevalve teostamiseks intsidentidega seotud andmeid;
- 10) töötleb õigusaktides sätestatud kohustuste täitmiseks riigilõivudega seotud andmeid;
- 11) tagab andmekogusse kantud andmete kättesaadavuse ja asjakohasuse;
- 12) tagab andmekogu teenuste kasutajatoe.

2. peatükk

Andmekogu ülesehitus ja andmekogu pidamise nõuded

§ 4. Andmekogu ülesehitus

- (1) Andmekogu peetakse infotehnoloogilise andmekoguna.
- (2) Andmekogu koosseisu kuuluvad:
 - 1) aktiivses kasutuses olevad andmed;
 - 2) arhiveeritud andmed.
- (3) Andmekogusisesed komponendid on:
 - 1) avalikkusele suunatud portaal (AVE rakendus);
 - 2) taotlejale suunatud portaal;
 - 3) ametnikele suunatud asutusesisene töökeskkond (AME rakendus).

§ 5. Andmekogusse kantud andmete kaitse

- (1) Andmekogu andmete kaitse hõlmab:
 - 1) käideldavust, tagades andmete kättesaadavuse;
 - 2) terviklust, välistades andmete tahtmatu või tahtliku volitamata muutmise;
 - 3) konfidentsiaalsust, kaitstes andmeid volitamata töötlemise eest.
- (2) Andmekogu andmete käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse tagamiseks rakendatakse asjakohaseid organisatsioonilisi, füüsilisi ja infotehnoloogilisi turvameetmeid.
- (3) Andmekogusse kantud andmete turvaklass on [LISADA TURVAKLASS].

3. peatükk

Andmekogusse kantavad andmed, alusdokumendid ja andmete töötlemine

§ 6. Andmekogusse kantavate andmete loetelu ja alusdokumendid

- (1) Andmekogusse kantakse ja töödeldakse iga kosmoseobjekti kohta eraldi järgmised andmed:
 - 1) kosmoseobjekti nimi;
 - 2) kosmoseobjekti kirjeldus;
 - 3) kosmoseobjekti registreerimisnumber;
 - 4) kosmoseobjekti registreerimise kuupäev;
 - 5) kosmoseobjekti Maa orbiidile või sellest kaugemale lennutamise kuupäev ja asukoht;

- 6) kosmoseobjekti asukoht kosmoses, või orbiidi põhiparameetrid, milleks on periood, apogee raadius, perigee raadius ja kaldenurk;
- 7) kosmoseobjekti tüüp;
- 8) kosmoseobjekti parameetrid, milleks on kosmoseobjekti kaal, maksimaalne lubatud stardimass;
- 9) kosmoseobjekti valmistamisaasta ja valmistaja;
- 10) kosmoseobjektiga seotud kosmosemissiooni eesmärk ja missiooni kirjeldus;
- 11) maksimaalne lubatud reisijate arv;
- 12) kosmosetegevuse seaduse § 25 lõike 1 punktis 4 ja § 35 lõike 1 punktis 3 nimetatud dokumendi nimetus, number, väljaandmise kuupäev, väljaandja nimi ja aadress, dokumendi kehtivuse algus- ja lõppkuupäev ning põhijäreldused;
- 13) kosmoseobjekti endine registreerimisnumber, kui kosmoseobjekt oli varasemalt registreeritud Eesti või välisriigi registris;
- 14) käitaja nimi ja registrikood või ees- ja perekonnanimi ja isikukood, peamise tegevuskoha aadress, telefoninumber ja e-posti aadress;
- 15) kosmoseobjekti omaniku nimi ja registrikood või ees- ja perekonnanimi ja isikukood ja isikukoodi riik või isikukoodi puudumise korral sünniaeg, asukoht või elukoht aadress ning telefoninumber ja e-posti aadress;
- 16) kosmoseobjekti omandi üleandmisel kosmoseobjekti omandi üleandmiseks antud loa kuupäev ja number, kosmoseobjekti uue omaniku nimi ja registrikood või ees- ja perekonnanimi ja isikukood ja isikukoodi riik või isikukoodi puudumise korral sünniaeg, asukoht või elukoht aadress ning telefoninumber ja e-posti aadress, kosmoseobjekti üleandmise kuupäev;
- 17) registriandmete muudatuse alus, muudatuse tegemise aeg ja põhjus;
- 18) kosmoseobjekti registrist kustutamise alus, aeg ja põhjus;
- 19) kosmoseobjektiga seoses tehtud ettekirjutuse kuupäev, number ja sisu;
- 20) riikliku järelevalve tegemise käigus kogutud andmed.

(2) Kosmosetegevuse üleandmise kohta kantakse andmekogusse ja töödeldakse järgmised andmed:

- 1) kosmosetegevuse üleandja ja kosmosetegevuse üle võtnud käitaja nimi ja registrikood või ees- ja perekonnanimi ja isikukood;
- 2) välismaa käitaja puhul riik, kus käitaja omab kosmosetegevuse valdkonnas tegutsemiseks tegevusloa, selle tegevusloa kuupäev, number, väljaandja ja loa kehtivuse aeg;
- 3) kosmosetegevuse üleandmiseks antud loa andmise alus, kuupäev ja number;
- 4) kosmosetegevuse üleandmise kuupäev;
- 5) kosmosetegevuse seaduse § 44 lõike 3 punktis 5 sätestatud välislepingu sõlmimise ja jõustumise aeg, lepingu nimi ja pooled.

(3) Andmed kantakse andmekogusse §-s 7 sätestatud alusdokumentide alusel.

§ 7. Alusdokumendid

Alusdokumendid on:

- 1) kosmoseobjekti registreerimistaotlus ja taotlus registreeringu kustutamiseks;
- 2) kosmoseobjekti registreerimisest keeldumise otsus;
- 3) kosmoseobjekti registreeringu kustutamise otsus;
- 4) kosmosetegevuse üleandmiseks loa andmise otsus;

- 5) kosmoseobjekti omandi üleandmiseks loa andmise otsus;
- 6) dokumendid registriandmetes paranduse tegemise kohta;
- 7) käitaja teavitamiskohustuse täitmise käigus esitatavad andmed;
- 8) ettekirjutus ja riikliku järelevalve tegemise käigus kogutud andmed.

§ 8. Andmete esitamine

- (1) Andmete andmekogusse esitaja on:
 - 1) kosmosetegevusloa või registreeringu taotleja ning teised menetlusosalised;
 - 2) kosmosetegevusloa ja registreeringu omaja;
 - 3) punktides 1 ja 2 nimetatud isiku poolt selleks volitatud isik.
- (2) Andmekogusse esitab andmeid ka vastutav töötleja.

§ 9. Andmete esitaja ja andmekogu kasutaja digitaalne tuvastamine ja autoriseerimine

- (1) Andmekogusse võib andmeid ja dokumente sisestada või neid seal luua ja menetlusmärkeid teha isik, kellel on asjakohased õigused ja kes on digitaalselt tuvastatud.
- (2) Andmete esitaja ja andmekogu kasutaja digitaalne tuvastamine toimub kõrge turvalisuse tasemega autentimisvahendit kasutades.
- (3) Isiku autoriseerimine toimub andmekogu kasutustingimustega nõustumisel.

§ 10. Andmevahetus

- (1) Andmevahetus teiste andmekogudega toimub Vabariigi Valitsuse 23. septembri 2016. a määruse nr 105 „Infosüsteemide andmevahetuskiht“ kohaselt.
- (2) Andmekogu saab järgmiseid andmeid järgmistest andmekogudest ja infosüsteemidest:
 - 1) äriregister – juriidilise isiku esindusõiguse andmed;
 - 2) rahvastikuregister – füüsilise isiku nimi, isikukood, aadress ja kontaktandmed;
 - 3) aadressiandmete süsteem – aadressiandmed;
 - 4) e-riigikassa – andmed tasutud riigilõivu kohta.

§ 11. Andmekogusse kantud andmete õigsuse tagamine

- (1) Andmekogusse esitatud andmete õigsuse eest vastutab andmete esitaja. Andmekogu vastutav töötleja vastutab tema poolt andmekogukaardile kantud andmete vastavuse eest andmeandja esitatud andmetele.
- (2) Vastutav töötleja parandab registri andmetes kirjavea ja muu ilmse ebatäpsuse, mis ei mõjuta andmete sisu. Paranduse võib vastutav töötleja teha nii vastava sisuga avalduse alusel kui ka ametiülesande korras.
- (3) Vastutav töötleja koostab registriandmetes paranduse tegemise kohta käiva kande, märkides oma andmed, paranduse tegemise aja ja paranduse tegemise aluseks olevad dokumendid.

(4) Isikule, kelle andmeid on parandatud, saadetakse tema nõudel elektrooniliselt väljavõte parandatud andmetest.

(6) Registri andmete kvaliteedi tõstmise eesmärgil võib vastutava töötaja korraldusel parandada registri andmetes andmehõive käigus tekkinud või tarkvarast tingitud vead.

§ 12. Andmete muutmine ja kustutamine

Andmete muutmine ja kustutamine toimub seaduses sätestatud alusel ja ulatuses.

§ 13. Andmete säilitamine ja arhiveerimine

(1) Andmekogusse kantud andmeid säilitatakse andmekogus aktiivselt nende registrisse kandmisest arvates 30 aastat, peale mida kantakse andmed eraldi registri arhiiviosasse, kus andmeid säilitatakse alaliselt.

(2) Andmekogu arhiiviosale kehtestatakse juurdepääsu piirangud ja neid andmeid tavakasutajale ei kuvata.

(3) Andmekogu arhiiviosasse kantud andmete töötlemine on lubatud üksnes järgmistel juhtudel:

- 1) kosmoseobjekti, sellega seotud käitaja või kosmoseobjekti omaniku andmetes on vastuolu, mis vajab täiendavat kontrollimist;
- 2) töötlemine on vajalik kosmosetegevusest või selleks ettevalmistavast toimingust tuleneva õnnetuse, kahjujuhtumi või muu intsidendi uurimiseks või ennetamiseks;
- 3) töötlemine on vajalik avaliku korra ja riigi julgeoleku tagamiseks.

(4) Andmekogu vastutav töötaja määrab oma ametniku või töötaja andmekogu volitatud peakasutajaks, kes vastutab andmete õigeaegse arhiveerimise ja arhiveeritud andmetele juurdepääsu andmise eest. Andmekogu vastutav töötaja määrab ametnikud või töötajad, kellel on õigus pääseda andmekogu arhiveeritud andmetele ligi ulatuses, mis on vajalik nende ameti- või tööülesannete täitmiseks.

§ 14. Andmete riskasutus

Vastutaval töötlejal on kosmosetegevuse seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks õigus esitada päringuid ja saada andmeid riigi, kohaliku omavalitsuse või avalik-õigusliku isiku andmekogust vastavalt õigusaktides sätestatud korrale.

§ 15. Registri andmete avalikkus

Registri andmed on avalikud, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti.

§ 16. Andmete väljastamine registrist

Registrisse kantud andmeid väljastab registri vastutav töötaja kirjaliku avalduse alusel paber- või digitaalkujul. Registrist andmete saamine on tasuta.

4. peatükk

Juurdepääs andmekogule ja andmekogusse kantud andmetele

§ 17. Juurdepääs andmekogule ja andmekogusse kantud andmetele

- (1) Juurdepääs andmekogu andmetele on vastutava töötaja ametnikel ja töötajatel neile teenistus- ja tööülesannete täitmiseks määratud ulatuses ning järelevalveasutusel, Kaitseväel, Välisluureametil, Kaitsepolitseiametil neile seadusega pandud ülesannete täitmiseks.
- (2) Andmekogusse kantud avaandmed avalikustatakse vastutava töötaja veebilehel masinloetaval kujul, kui neile ei ole seaduses või seaduse alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud juurdepääsupiirangut.
- (3) Paragrahvi 8 lõike 1 punktides 1–3 nimetatud andmete esitajatel on juurdepääsuõigus endaga seotud andmetele.
- (4) Juurdepääs andmekogusse kantud andmetele on vastutava töötaja ametnikel ja töötajatel neile teenistus- või töökohustuste täitmiseks vajalikus mahu, mille ulatuse määrab vastutav töötaja.
- (5) Juurdepääs andmekogu andmetele võimaldatakse juurdepääsuõiguse andmisega või andmete väljastamisega.

§ 18. Andmete logimine

- (1) Andmekogu andmetega tehtud toimingud logitakse.
- (2) Iga andmekogus tehtud päringu ja kande kohta säilitatakse vähemalt järgmised andmed:
 - 1) päringu või kande teinud isiku nimi;
 - 2) päringu või kande tegemise kuupäev ja kellaaeg;
 - 3) päringu sisu.
- (3) Logisid säilitatakse andmekogus kolm aastat kande tegemisest arvates.

5. peatükk

Andmekogu pidamise rahastamine ja andmekogu lõpetamine

§ 19. Andmekogu pidamise rahastamine

Andmekogu hooldus- ja arendustöid ning pidamist rahastatakse riigieelarvest vastutavale töötajale selleks eraldatud vahenditest.

§ 20. Andmekogu lõpetamise kord

- (1) Andmekogu tegevuse lõpetamise otsustab valdkonna eest vastutav minister.

(2) Andmekogu lõpetamine toimub kooskõlas arhiiviseaduses ning avaliku teabe seaduses sätestatud nõuetega.

6. peatükk

Rakendussätted

§ 21. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. jaanuaril 2026. a.